

BRIEFRAPPORTAGE FLORA EN FAUNA ONDERZOEK

Opdrachtgever Dhr. J. Budding
Opgesteld door Dhr. Jaap Gijsbertsen
Datum 12 december 2016
Betreft Briefrapportage flora en fauna onderzoek (quickscan) Leersum

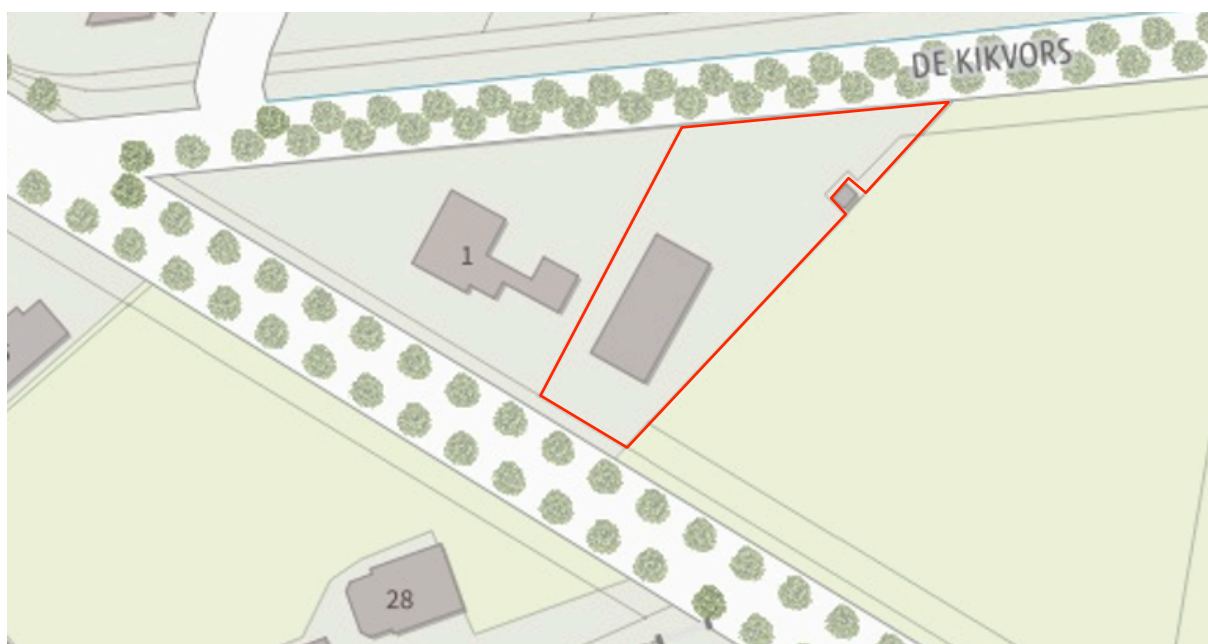
Geachte heer Budding,

Hierbij ontvangt u per briefrapportage onze terugkoppeling van bevindingen naar aanleiding van de in plangebied Kikvors 3 te Leersum uitgevoerde quickscan.

Deze briefrapportage opent met een beschrijving van het plangebied, de voorgenomen ontwikkeling en relatie tot nabij gelegen beschermde gebieden. Aansluitend volgt een beschrijving van de onderzoeksmethode. Vervolgens worden de resultaten uit het onderzoek beschreven en vindt toetsing aan het wettelijk kader (Flora- en faunawet en vanaf 1 januari 2017 Wet Natuurbescherming) plaats. Tenslotte is geconcludeerd op welke wijze omgegaan moet worden met de voorkomende beschermde soorten.

1. Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het onderzoeksgebied (plangebied) is gelegen aan Kikvors 3 te Leersum. Het onderzoeksgebied bestaat uit een opslagterrein met schuur. De opdrachtgever is voornemens tot het slopen van deze schuur en het realiseren van nieuwbouw op de vrijkomende locatie. De voorgenomen ontwikkeling wordt in het kader van de Flora- en faunawet geclassificeerd als “ruimtelijke inrichting of ontwikkeling”. In onderstaande figuur is de situering van het plangebied weergegeven.

Figuur 1 | Locatie plattegrond met het plangebied rood omkaderd (bron ondergrond: kaartviewer DesLands.nl).

2. Situering ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998. Ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij dergelijke gebieden moeten daarom getoetst worden op de mate waarin zijn habitattypen en –soorten waarvoor het gebied is aangewezen, beïnvloeden. Het plangebied ligt op bijna één kilometer ten noorden van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek. Andere Natura 2000-gebieden zoals Rijntakken liggen op groter afstand (1,6 km). De voorgenomen ontwikkeling is door aard en afstand niet van invloed op deze Natura 2000-gebieden.

In Nederland is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aangewezen als beschermd netwerk ten behoeve van de uitwisseling tussen in het wild levende populaties. Ruimtelijke ontwikkelingen binnen de begrenzing van dit natuurnetwerk zijn in principe niet toegestaan. Direct oostelijk van de Boerenbuurt op ruim 100 meter ten oosten van het plangebied ligt de begrenzing van het NNN. Het plangebied ligt buiten deze begrenzing waardoor invloed op de plaatselijke waarden en kenmerken van het NNN zijn uitgesloten.

Vervolgonderzoek of toetsing in het kader van gebiedsbescherming zijn niet noodzakelijk.

3. Werkwijze onderzoek

Bronnen- en literatuuronderzoek

Allereerst is een bronnen- en literatuuronderzoek gericht op de voor het plangebied relevante soorten(groepen) uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van actuele soortverspreidingsinformatie uit onze database, verspreidingsatlassen en vrij beschikbare gegevens van soortwaarnemingen. Op deze wijze is een inschatting gemaakt van het voorkomen van strikt beschermde soorten in het plangebied en haar directe omgeving. Tevens is een inschatting gemaakt van het belang van het plangebied als (onderdeel van) het leefgebied van deze soorten.

Biotooptoets

Aanvullend is een biotooptoets uitgevoerd. Deze heeft plaats gevonden tijdens een veldbezoek en had tot doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen uit het bronnen- en literatuuronderzoek zijn hierbij vergeleken met de situatie in het veld en waar nodig aangevuld met actuele informatie. De biotooptoets is door een ecooloog van Bureau Buitenwaard uitgevoerd op 23 november 2016. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren 10 °C, bewolkt en droog.

Op het moment dat het veldbezoek werd uitgevoerd, waren niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten houden bijvoorbeeld een winterslaap of verblijven in de winterperiode in zuidelijk gelegen landen. Daarom zijn de eisen die soorten met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en migratieroutes aan hun leefomgeving stellen, vergeleken met en getoetst aan de actuele situatie in het plangebied. Voor planten is gelet op de abiotische omstandigheden van de groeiplaats. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen tijdens het veldbezoek, maar hier desondanks toch kunnen voorkomen.

Tijdens het veldbezoek was de opdrachtgever zelf aanwezig, waardoor de schuur ook aan de binnenzijde goed kon worden onderzocht.

4. Onderzoeksresultaten en effectbeoordeling

Hieronder worden per relevante soortgroep de bevindingen uit het onderzoek beschreven. Per soortgroep wordt aansluitend geconcludeerd of sprake is van effecten van de voorgenomen ingreep op door de vingerende wetgeving beschermde soorten (de Wet Natuurbescherming wordt per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de huidige Flora- en faunawet).

Algemene impressie plangebied

Het plangebied ligt aan de zuidwest rand van Leersum in de driehoek Kikvors, Nieuwe Steeg en Boerenbuurt. Het bestaat uit een open terrein dat rondom wordt omringd door hekwerk. Centraal op het terrein is een schuur aanwezig. Rondom deze schuur ligt bestrating. Aan de achterzijde van de schuur ligt een onverharde strook. Aan de randen van het perceel en noordoostzijde van de schuur staan enkele bomen en struiken. In het plangebied zijn geen wateren aanwezig. Onderstaande foto's (fig. 2 t/m 5), genomen tijdens het veldbezoek, geven een indruk van het plangebied.

Figuur 2 | Overzicht plangebied met links de schuur en uiterst rechts de bomen nabij de Kikvors, kijkrichting noordoost.

Figuur 3 | Vooraanzicht schuur, kijkrichting zuidwest.

Figuur 4 | Detail binnenzijde kapconstructie.

Figuur 5 | Smalle opslagstrook achter de schuur (noordwestzijde).

Grondgebonden zoogdieren

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren bekend. Ook zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van bijvoorbeeld steenmarter (*Martes foina*) aangetroffen. Gelet op de biotoopkenmerken en beschikbare verspreidingsgegevens, is het voorkomen van strikt beschermd grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied uitgesloten.

Algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren als egel (*Erinaceus europaeus*) en bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) komen in de omgeving van het plangebied voor, binnen het plangebied is echter vrijwel geen geschikt habitat voor deze soorten aanwezig. Het is echter mogelijk dat deze soorten tijdelijk het gebied bezoeken, bijvoorbeeld tijdens het voedsel zoeken.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten. Voor algemeen grondgebonden zoogdieren is de zorgplicht (§ 5) van toepassing.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) bekend. Beide vleermuissoorten maken gebruik van gebouwen als vaste rust- en verblijfplaats. Dergelijke verblijfplaatsen worden door de Flora- en faunawet beschermd.

Tijdens het veldbezoek zijn aan de buitenzijde van het gebouw op enkele plaatsen voor vleermuis toegankelijke openingen aangetroffen. Ook is een aan de zuidwest toegankelijke spouw aanwezig. Bij inspectie van de aangetroffen openingen aan de buitenzijde van het gebouw en inspectie van het inwendige van het gebouw, zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Bij deze controle is gericht gezocht naar in/uitvliegsporen, uitwerpselen, prooiresten of dode vleermuizen. De zolderruimte bevat aan de binnenzijde geen betimmering, waardoor loze ruimten hier ontbreken. De spouwmuur is slechts enkele plaatsen toegankelijk. Op één punt doordat een deel van de muur ontbreekt en op een ander punt doordat een dakpan ontbreekt. De hierdoor ontstane openingen zijn zodanig ruim dat de achterliggende ruimten tijdens het veldbezoek met behulp van een zaklamp geïnspecteerd konden worden. Hierbij is in alle gevallen een volledig met spinrag gevulde spouw aangetroffen. De overige aangetroffen openingen leiden direct naar de voor vleermuizen ongeschikte open binnenzijde van de schuur. Besloten ruimten, losse boeidelen, gevelbekleding, toegankelijke kantpannen, openstootvoegen of andere door vleermuizen benutte wegkruipruimten ontbreken aan de schuur. Gelet op deze kenmerken is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied uitgesloten.

Door de aard en omvang van het plangebied is de aanwezigheid van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen uitgesloten. Het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden als onderdeel van hun foerageergebied. De voorgenomen ingreep is niet van invloed op een dergelijke gebiedsfunctie.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op vleermuizen zijn uitgesloten.

Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de algemene broedvogelsoorten houtduif (*Columba palumbus*) en heggemus (*Prunella modularis*) waargenomen. In het plangebied zijn beperkt voor broedvogels bruikbare groenstructuren aanwezig. De langs perceelgrens aanwezige begroeiing betreft voornamelijk takken die vanuit de naastgelegen tuin doorgroeien tot in het plangebied. Alleen aan de Kikvors zijde staan enkele fijnsparren die door broedvogels gebruikt kunnen worden. Tijdens het veldbezoek is in één van deze bomen een oud duivennest (mogelijk Turkse tortelduif, *Streptopelia decaocto*) aangetroffen. De betreffende bomen blijven in de toekomstige situatie behouden.

Vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is zoals steenuil (*Athene noctua*) en sperwer (*Accipiter niscus*) komen in de directe omgeving van het plangebied voor. Van deze soorten zijn geen nesten, rustplaatsen of sporen (braakballen, veren of prooiresten) in het plangebied aangetroffen. Gebouwbewonende soorten met jaarrond beschermde nesten zoals huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) komen in de omgeving van het plangebied voor. Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen in of nabij het plangebied. Gierzwaluw was ten tijde van het veldbezoek reeds vertrokken naar de overwintergebieden in Afrika. De ruimte onder de dakpannen is doordat de dakpannen goed op elkaar aansluiten niet bereikbaar voor broedvogels. Alleen op overgang dak-luifel (aan de zuidoostzijde) en aan de noordoostgevel van het gebouw zijn enkele openingen aanwezig. Bij controle van deze ruimten met zaklamp en verrekijker zijn geen

sporen van broedvogels (uitwerpselen, veren of nestmateriaal) aangetroffen. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen betrekking op wintergroene begroeiingen die mogelijk door huismus als slaapplek gebruikt kunnen worden.

Voor vogelsoorten waarvan het nest alleen onder bijzondere omstandigheden jaarrond beschermd is, zoals de tijdens het veldbezoek waargenomen spreeuw (*Sturnus vulgaris*), ontbreken net als voor huismus geschikte nestplaatsen in het plangebied.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten. In verband met algemene broedvogels dienen bomen of struiken gerooid te worden buiten het broedseizoen. Hiervoor kan de periode 15 maart tot 1 september aangehouden worden.

Reptielen en amfibieën

Er zijn geen waarnemingen van strikt beschermde reptielen en amfibieën uit de omgeving van het plangebied bekend. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor deze soorten. Wel moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van algemeen beschermde amfibieën zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en gewone pad (*Bufo bufo*). Het plangebied kan door deze soorten als landhabitat gebruikt worden.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op strikt beschermde reptielen en amfibieën zijn uitgesloten. Voor algemeen beschermde soorten geldt de zorgplicht (§ 5)

Vaatplanten

Rondom het plangebied zijn geen waarnemingen van strikt beschermde plantensoorten bekend. Het terrein is grotendeels verhard waardoor groeiplaatsen voor vaatplanten beperkt zijn. Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene ruigtekruiden en soorten van intensief beheerde vegetaties aangetroffen. Enkele voorbeeld soorten zijn grote brandnetel (*Urtica dioica*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), bijvoet (*Artemisia vulgaris*) en algemene grassen. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van de groeiplaatskenmerken en het terreingebruik niet verwacht.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde vaatplanten zijn uitgesloten.

Overige soortgroepen

Beschermde ongewervelde diersoorten, zoals dagvlinders, libellen en weekdieren stellen zeer specifieke eisen aan hun leefgebied. Waarnemingen van strikt beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn niet bekend, ook ontbreekt geschikt biotoop voor deze soorten. Hun aanwezigheid is daarom uitgesloten.

- Effecten van de voorgenomen ontwikkeling op overige soortgroepen zijn uitgesloten.

5. Conclusie en advies

Onderstaand worden de onderzoeksvragen (zie offerte) beantwoord en zijn ter voorkoming en verzachting van negatieve effecten op beschermde soorten voorzorgsmaatregelen beschreven. In tabel 1 zijn de onderzoeksresultaten per relevante soortgroep samengevat.

1. Zijn in het plangebied strikt beschermde soorten aanwezig of op basis van biotoopkenmerken te verwachten?

- Nee, in het plangebied zijn geen strikt beschermde soorten aangetroffen of op basis van biotoopkenmerken te verwachten.
- Tijdens het broedseizoen kunnen echter wel algemene broedvogels tot broeden komen in de aanwezige begroeiing. Nesten van algemene broedvogels zijn onder de Flora- en faunawet beschermd zolang deze in gebruik zijn.

2. Ondervinden aanwezige strikt beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling?

- Nee, doordat strikt beschermde soorten ontbreken zijn negatieve effecten op deze soorten uitgesloten.
- Wanneer bomen of struiken flink gesnoeid of gerooid worden in de periode dat algemene broedvogels tot broeden kunnen komen (15 maart tot 1 september) worden de aanwezige broedsels verstoord of vernietigd.

3. Zo ja, zijn er mitigerende maatregelen te nemen om deze effecten te voorkomen of verzachten?

- Ja, door bomen en stuiken te snoeien of rooien buiten het broedseizoen van algemene broedvogels wordt schade aan mogelijk aanwezige nesten voorkomen.

4. Is voor het project en de werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk?

- Nee, voor dit project is geen ontheffing van de Flora- en faunawet/Wet Natuurbescherming noodzakelijk.

Algemene zorgplicht

Bij uitvoering van werkzaamheden is te allen tijde de algemene zorgplicht van toepassing. Deze schrijft voor dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zo veel als mogelijk voorkomen moeten worden. Dit betekent dat wanneer tijdens uitvoering van de werkzaamheden een algemeen beschermde soort als egel of gewone pad wordt aangetroffen deze de ruimte en tijd moet krijgen om zelf een veilig heenkomen te zoeken. Indien nodig kunnen aangetroffen dieren voorzichtig verplaatst worden naar een naastgelegen ruimte waar geen werkzaamheden uitgevoerd worden en voldoende beschutting aanwezig is.

Tabel 1 | Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten.

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Consequenties Flora- en faunawet	Bijzonderheden/opmerkingen
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Zorgplicht	Exemplaren ruimte geven te vluchten of deze verplaatsen
Vleermuizen	Nee	Nee	Geen	Geen verblijfplaatsen aanwezig
Algemene broedvogels	Nee	Nee	Geen (uitgez. broedseizoen)	Snoei en rooi werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen
Reptielen en amfibieën	Nee	Nee	Geen	Geen strikt beschermde soorten aanwezig
Vaatplanten	Nee	Nee	Geen	Geen strikt beschermde soorten aanwezig
Overige soorten	Nee	Nee	Geen	Geen strikt beschermde overige soorten aanwezig

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van deze briefrapportage dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groeten,

Jaap Gijsbertsen MSc.
ecoloog